

**ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ АПАС МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫ
ДӘВЕШ АВЫЛ ЖИРЛЕГЕ СОВЕТЫ**

КАРАРЫ

2019 ел, 8 ноябрь,

N 167

**Татарстан Республикасы Апас муниципаль районы Дәвеш авыл
жирлегендә бюджет процессы турындагы нигезләмәне раслау хакында**

"Россия Федерациясендә жирле үзидарәне оештыруның гомуми принциплары турында" 2003 елның 6 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Федераль закон, Россия Федерациясе Бюджет кодексы, Татарстан Республикасы Бюджет кодексы нигезендә Татарстан Республикасы Апас муниципаль районы Дәвеш авыл жирлеге Советы карар итте:

1.Татарстан Республикасы Апас муниципаль районының Дәвеш авыл жирлегендә бюджет процессы турында нигезләмәне расларга.

2.Әлеге карарны Татарстан Республикасы хокукый мәгълүматының рәсми порталында бастырып чыгарырга, Татарстан Республикасы Апас муниципаль районы сайтында жирлек бүлегендә урнаштырырга һәм Дәвеш авыл жирлегенең мәгълүмат стендларына куярга.

**Дәвеш авыл
жирлеге башлыгы**

Т.Т.Хөсәенов

Татарстан Республикасы Апас муниципаль районы Дәвеш авыл җирлегендә бюджет процессы турында нигезләмә

Бүлек I. Гомуми нигезләмәләр

1 статья. Бюджет-хокук мөнәсәбәтләре

1. Татарстан Республикасы Апас муниципаль районының Дәвеш авыл җирлегендә бюджет процессы турында әлеге Нигезләмә (алга таба - Нигезләмә) Татарстан Республикасы Апас муниципаль районының Дәвеш авыл җирлеге җирле үзидарә органнары (алга таба - Җирлек) һәм бюджет процессында башка катнашучылар эшчәнлеген җирлек керемнәрен формалаштыру һәм бюджет чыгымнарын гамәлгә ашыру, муниципаль алынмаларны үтәү, муниципаль бурычны җайга салу процессында регламентлаштыра; Җирлек бюджеты проекты тәзү һәм карау, аны үтәүне тикшереп торы, бюджет исәпкә алуын гамәлгә ашыру, бюджет хисапчылыгын тәзү, карау һәм раслау барышында регламентлаштыра.

2. Җирлектә бюджет хокук мөнәсәбәтләре Россия Федерациясе, Татарстан Республикасы Бюджет кодекслары, әлеге Нигезләмә, Россия Федерациясе һәм Татарстан Республикасы бюджет законнарының башка актлары нигезендә гамәлгә ашырыла.

3. Әлеге Нигезләмә максатларында Россия Федерациясе Бюджет кодексында (алга таба - Россия Федерациясе Бюджет кодексы), Татарстан Республикасы Бюджет кодексында һәм бюджет хокук мөнәсәбәтләрен җайга сала торган башка федераль законнарда билгеләнгән мәгънәләрдә төшенчәләр һәм терминнар кулланыла.

2 статья. Җирлек бюджетының хокукый рәвеше

1. Җирлек бюджеты Дәвеш авыл җирлеге Советы карары формасында эшләнә һәм раслана.

3. статья. Җирлектә бюджет процессының төп этаплары

Җирлектә бюджет процессы түбәндәге этапнары үз эченә ала: - җирлек бюджетының проекты тәзү; - җирлекнең бюджетын карау һәм раслау; - Җирлек бюджетын үтәү; - муниципаль финанс контролен гамәлгә ашыру.

4 статья. Җирлектә бюджет процессында катнашучылар

Җирлектә бюджет процессында түбәндәгеләр катнаша:

- Дәвеш авыл җирлеге башлыгы (алга таба - Җирлек башлыгы);
- Дәвеш авыл җирлеге Советы (алга таба - Җирлек советы);
- Дәвеш авыл җирлегенең башкарма комитеты (алга таба - Җирлекнең башкарма комитеты);
- Дәвеш авыл җирлегенең ревизия комиссиясе (алга таба - Җирлекнең Ревизия комиссиясе); бюджет акчаларының баш бүлүчеләре (бүлүчеләре); бюджет керемнәренең баш администраторлары (администраторлары); бюджет кытлыгын финанслау чыганаclarының баш администраторлары (администраторлары); бюджет акчаларын

алучылар.

5 статья. Бюджет процессында катнашучыларның бюджет вәкаләтләре

1.Жирлек советы жирлек бюджетын һәм аның үтөлеше турындагы хисапларны карый һәм раслый, жирлек Советы үткәрә торган тыңлаулар барышында һәм депутат таләпләренә бәйле рәвештә бюджет үтөлешенә аерым мәсьәләләрен карау барышында тикшереп торуну гамәлгә ашыра, тышкы муниципаль финанс тикшерүе органнарының хокукый статусын формалаштыра һәм билгели, Россия Федерациясе Бюджет кодексы нигезендә башка вәкаләтләрне гамәлгә ашыра., "Россия Федерациясе субъектлары дәүләт хакимиятенә закон чыгару (вәкиллеке) һәм башкарма органнарын оештыруның гомуми принциплары турында" 1999 елның 6 октябрәндәге 184-ФЗ номерлы Федераль закон, "Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында" 2003 елның 6 октябрәндәге 131-ФЗ номерлы Федераль закон, "Россия Федерациясе субъектларының һәм муниципаль берәмлекләренә контроль-хисап органнарын оештыруның һәм аларның эшчәнлегенә гомуми принциплары турында" 2011 елның 7 февралендәге 6-ФЗ номерлы Федераль закон, Россия Федерациясенә башка норматив хокукый актлары белән, муниципаль берәмлеге Уставы белән, шулай ук Татарстан Республикасы Конституциясе, Татарстан Республикасы Бюджет кодексы, Татарстан Республикасы Апас муниципаль районының «Дәвеш авыл жирлегенә» муниципаль берәмлеге Уставы белән билгеләнгән.

2.Жирлекнең башкарма комитеты бюджет проектың төзүне тәмин итә, аны кирәкле документлар һәм материаллар белән жирлек советын раслауга кертә, бюджетара трансфертларны бүлү методикасын һәм (яисә) бирү тәртибен эшли һәм раслый, Әгәр Татарстан Республикасы Бюджет Кодексында башкасы каралмаган булса, бюджет үтөлешен һәм бюджет хисаплылыгын төзүне тәмин итәләр, бюджет үтөлеше турында хисапны жирлек Советы раславына тапшыралар, муниципаль бурыч белән идарә итүне тәмин итәләр, башка вәкаләтләрне гамәлгә ашыралар., билгеле бер Бюджет кодексы, Татарстан Республикасы һәм (яки) кабул ителгән, аның нигезендә норматив хокукый актларда (муниципаль хокукый актларда) теркәүнең бюджет правоотношения.

3.Бюджет акчаларын баш бүлүчә түбәндәге бюджет вәкаләтләренә ия:

1) расланган бюджет ассигнованиеләре һәм бюджет йөкләмәләре лимитлары нигезендә бюджет акчаларын файдалануның нәтижәлелеген, адреслылыгын һәм максатчан характерын тәмин итә;;

2) үзенә буйсынган бюджет акчаларын алучылар һәм аннан файдаланучылар исемлеген төзи;;

3) расланган бюджет йөкләмәләре лимитлары һәм бюджет ассигнованиеләре чикләрендә үтөлгә тиешле чыгым йөкләмәләре реестрын алып бара;

4) бюджетның тиешле чыгымнарын планлаштыруны гамәлгә ашыра, бюджет ассигнованиеләренә нигезләнүен тәшкил итә;

5) бюджет язмасын төзи, раслый һәм алып бара, бюджет ассигнованиеләрен, бюджет йөкләмәләренә лимитларын ведомство карамагындагы бүлүчеләргә һәм бюджет акчаларын алучыларга бүлә һәм бюджетның тиешле өлешен үти.;

6) бюджет йөкләмәләре лимитларын формалаштыру һәм үзгәртү буенча тәкъдимнәр кертә;

7) жыелма бюджет язмасын формалаштыру һәм үзгәртү буенча тәкъдимнәр кертә;

8) казна учреждениеләре булып торучы бюджет акчаларын алучыларның бюджет сметаларын раслау тәртибен билгели;

9) муниципаль биремнәр төзи һәм раслый;

10) максатчан билгеләнеше булган бюджетара субсидияләрен, субвенцияләрен һәм башка бюджетара трансфертларны, шулай ук Россия Федерациясе Бюджет кодексы белән билгеләнгән башка субсидияләрен һәм бюджет инвестицияләрен алучылар

тарафыннан бирелгәндә билгеләнгән шартларны, максатларны һәм тәртипләрне үтәүне тәэмин итә;

12) бюджет акчаларын баш бүлүченең бюджет Хисабын формалаштыра;

12.1) жирлек исемнән аңа караган бюджет акчаларын алучыларның акчалата йөкләмәләре буенча жавап бирә;

13) бюджет-хокук мөнәсәбәтләрен жайга сала торган РФ Бюджет кодексы һәм аның нигезендә кабул ителә торган норматив хокукий актларда (муниципаль хокукий актларда) билгеләнгән башка бюджет вәкаләтләрен гамәлгә ашыра.

4. Бюджет акчаларын бүлүче түбәндәге бюджет вәкаләтләренә ия:

1) тиешле бюджет чыгымнарын планлаштыруны гамәлгә ашыра;

2) бюджет ассигнованиеләрен, бюджет йөкләмәләре лимитларын ведомство карамагындагы бүлүчеләргә һәм (яки) бюджет акчаларын алучыларга бүлә һәм бюджетның тиешле өлешен үти;

3) бюджет язмасын Формалаштыру һәм үзгәртү буенча үз карамагындагы бюджет акчаларын баш бүлүчегә тәкъдимнәр кертә;

3.1) максатчан билгеләнеше булган бюджетара субсидияләрен, субвенцияләрен һәм башка бюджетара трансфертларны, шулай ук әлеге Кодекста билгеләнгән башка субсидияләрен һәм бюджет инвестицияләрен алучылар тарафыннан бирелгәндә билгеләнгән шартларны, максатларны һәм тәртипне үтәүне тәэмин итә;

4) бюджет акчаларын баш бүлүче тарафыннан билгеләнгән очракта һәм тәртиптә бюджет акчаларын баш бүлүченең үз карамагындагы аерым бюджет вәкаләтләрен гамәлгә ашыра.

5. Жирлек бюджет акчаларын баш бүлүче авыл жирлегә исемнән жирлеккә карата дөгьвалар буенча жавап бирүче вәкиле буларак чыгыш ясый:

1) жирле үзидарә органнарының яисә әлеге органнарның вазыйфаи затларының законсыз гамәлләре (гамәл кылмавы) нәтижәсендә физик затка яисә юридик затка, шул исәптән законга яисә башка хокукий актка туры килми торган жирле үзидарә органнары актларын чыгару нәтижәсендә китерелгән зыянны каплау турында;

2) казна учреждениесе булып торучы бюджет акчаларын алучыга житкерелгән бюджет йөкләмәләре лимитлары житәрлек булмаганда, аның акчалата йөкләмәләрен үтәү өчен тапшырыла торган бюджет йөкләмәләре лимитлары житәрлек булмаганда.;

3) Федераль закон нигезендә жирлек мәнфәгатьләрен Россия Федерациясе Бюджет законнары нигезендә жирлек бюджет акчаларын баш бүлүченең вәкаләтләрен гамәлгә ашыручы орган тәкъдим итә торган башка дөгьвалар буенча.

6. Бюджет керемнәренә баш администраторы түбәндәге бюджет вәкаләтләренә ия:

бюджет керемнәре администраторлары исемлеген төзи;

* урта сроклы финанс планын һәм (яки) бюджет проектын төзү өчен кирәкле белешмәләр бирә;;

касса планын төзү һәм алып бару өчен мөгьлүмат бирә;

бюджет керемнәре баш администраторының бюджет Хисабын формалаштыра һәм тапшыра;

Россия Федерациясе бюджет системасы бюджетлары керемнәре чыганаclarы исемлеге нигезендә бюджет керемнәре чыганаclarы реестрын алып бара;

Россия Федерациясе Хөкүмәте тарафыннан билгеләнгән мондый методикага карата гомуми таләпләр нигезендә бюджетка керемнәрне фаразлау методикасын раслый;

* РФ Бюджет кодексында һәм аның нигезендә кабул ителә торган, бюджет-хокук мөнәсәбәтләрен жайга сала торган норматив хокукий актларда (муниципаль хокукий актларда) билгеләнгән башка бюджет вәкаләтләрен гамәлгә ашыра.

7. Бюджет керемнәре администраторы түбәндәге бюджет вәкаләтләренә ия:

* бюджетка түлүүлөр, пенялар һәм алар буенча штрафларны исәпләү, исәпкә алу һәм аларның дәрәсләгенә, тулы һәм үз вакытында башкарылуын контрольдә тотуны гамәлгә ашыра;

бюджетка түлүүлөр, пенялар һәм штрафлар буенча бурычларны түләттерүне гамәлгә ашыра;

бюджетка, пеняларга һәм штрафларга артык түлөнгән (алынган) түлүүләрне, шулай ук мондый кире кайтаруны вакытында башкармаган өчен процентларны һәм артык алынган суммаларга исәпләнгән процентларны кире кайтару турында Карар кабул итә һәм, Россия Федерациясе Финанс министрлыгы тарафыннан билгеләнгән тәртиптә кире кайтаруны гамәлгә ашыру өчен, Федераль казначылык органына йөкләмә бирә.;

Россия Федерациясе бюджет системасы бюджетларына түлүүләрне зачет (төгәлләштерү) турында Карар кабул итә һәм Федераль казначылык органына хәбәрнамә тапшыра;

бюджет керемнәренә баш администраторы тарафыннан билгеләнгән очракта һәм тәртиптә бюджет керемнәренә баш администраторына бюджет керемнәренә тиешле баш администраторы вәкаләтләрен гамәлгә ашыру өчен кирәкле белешмәләрне һәм бюджет хисапчылыгын төзи һәм тапшыра;

дәүләт һәм муниципаль хезмәтләр өчен физик һәм юридик затлар тарафыннан акча түләү, шулай ук Россия Федерациясе бюджет системасы бюджетлары керемнәрен формалаштыру чыганагы булган башка түлүүләр өчен кирәкле мәгълүматны "Дәүләт һәм муниципаль хезмәтләр күрсәтүне оештыру турында" 2010 елның 27 июлендәге 210-ФЗ номерлы Федераль законда билгеләнгән тәртип нигезендә дәүләт һәм муниципаль түлүүләр турында Дәүләт Мәгълүмат Системасына бирә";

бюджетка түлүүлөр буенча бурычларны түләттерүгә өметсез дип тану турында Карар кабул итә;

* РФ Бюджет кодексында һәм аның нигезендә кабул ителә торган, бюджет-хокук мөнәсәбәтләрен җайга сала торган норматив хокукий актларда (муниципаль хокукий актларда) билгеләнгән башка бюджет вәкаләтләрен гамәлгә ашыра.

8.Бюджет кытлыгын финанслау чыганакларының баш администраторы түбәндәге бюджет вәкаләтләренә ия:

бюджет кытлыгын финанслау чыганаклары администраторлары исемлеген төзи;

бюджет кытлыгын финанслау чыганаклары буенча керемнәренә һәм түлүүләрне планлаштыруны (фаразлауны) гамәлгә ашыра;

бюджет кытлыгын финанслау чыганакларын түләү өчен билгеләнгән ассигнованиеләрне аның карамагына бүлеп бирелгән ассигнованиеләрдән файдалануның адреслылыгын һәм максатчан характерын тәэмин итә;

бюджет кытлыгын финанслау чыганаклары администраторларына караган бюджет ассигнованиеләрен бүлү һәм бюджетның тиешле өлешен башкара;

бюджет кытлыгын финанслау чыганаклары баш администраторының бюджет Хисабын формалаштыра;

Россия Федерациясе Хөкүмәте тарафыннан билгеләнгән мондый методикага карата гомуми таләпләр нигезендә бюджет кытлыгын финанслау чыганаклары буенча керемнәренә фаразлау методикасын раслый;

бюджет ассигнованиеләренә нигезләнүен тәшкил итә.

9.Бюджет кытлыгын финанслау чыганаклары администраторы түбәндәге бюджет вәкаләтләренә ия:

бюджет кытлыгын финанслау чыганаклары буенча керемнәренә һәм түлүүләрне планлаштыруны (фаразлауны) гамәлгә ашыра;

бюджет кытлыгын финанслау чыганакларының бюджетка үз вакытында һәм тулы күләмдә керүен контрольдә тоту;

бюджет кытлыгын финанслау чыганаклары буенча бюджетка керүүләрне һәм түлүүләрне тәэмин итә;

бюджет Хисабын формалаштыра һәм тапшыра;

бюджет кытлыгын финанслау чыганакаларының тиешле баш администраторы тарафыннан билгеләнгән очракта һәм тәртиптә бюджет кытлыгын финанслау чыганакалары баш администраторының аерым бюджет вәкаләтләрен гамәлгә ашыра, аның карамагында булган бюджет кытлыгын финанслау чыганакалары баш администраторының аерым бюджет вәкаләтләрен гамәлгә ашыра;

Россия Федерациясе Бюджет кодексында һәм аның нигезендә кабул ителә торган, бюджет-хокук мөнәсәбәтләрен җайга сала торган норматив хокукый актларда (муниципаль хокукый актларда) билгеләнгән башка бюджет вәкаләтләрен гамәлгә ашыра

10. Җирлекнең ревизия комиссиясе бюджет вәкаләтләрен башкара:

аудиту нәтижәләлеген, направленному билгеләүгә экономности һәм нәтижәләлеген бюджет чараларын куллануны;

җирлек бюджеты турындагы карар проектларын, шул исәптән бюджет күрсәткечләренең (параметрларының һәм характеристикаларының) нигезле булуын тикшерү;

муниципаль программаларга экспертиза;

бюджет процессын анализлау һәм мониторинглау, шул исәптән бюджет процессында ачыкланган житешсезлекләргә бетерү һәм Россия Федерациясе бюджет законнарын камилләштерү буенча тәкъдимнәр әзерләү;

бюджет акчаларын баш бүлүчеләр, бюджет керемнәренең Баш администраторлары, бюджет кытлыгын финанслау чыганакаларының Баш администраторлары (алга таба-бюджет акчаларының Баш администраторлары) эчке финанс аудитын гамәлгә ашыруны камилләштерү буенча тәкъдимнәр әзерләү;

"Россия Федерациясе Хисап палатасы турында" 2013 елның 5 апрелендәге 41-ФЗ номерлы Федераль законда һәм "Россия Федерациясе субъектларының һәм муниципаль берәмлекләргә контроль-хисап органнарын оештыруның һәм аларның эшчәнлегенә гомуми принциплары турында" 2011 елның 7 февралендәге 6-ФЗ номерлы Федераль законда билгеләнгән башка мәсьәләләр буенча фикер алыштылар.

11. Бюджет акчаларын алучылар:

1. Бюджет акчаларын алучы түбәндәге бюджет вәкаләтләренә ия:

1) бюджет сметасын төзи һәм башкара;

2) җиткерелгән бюджет йөкләмәләргә лимитлары һәм (яисә) бюджет ассигнованиеләргә чикләрендә бюджет йөкләмәләрен кабул итә һәм (яисә) үти;

3) үзенә каралган бюджет ассигнованиеләреннән файдалануның нәтижәләлеген, максатчан характерын тәэмин итә;

4) бюджет акчаларын баш бүлүчегә (бүлүчегә) бюджет язмасын үзгәртү буенча тиешле тәкъдимнәр кертә;

5) бюджет исәбен алып бара (бюджет исәбен алып баруны тәэмин итә);

6) бюджет хисаплылыгын төзи (бюджет хисаплылыгын формалаштыруны тәэмин итә) һәм бюджет акчаларын алучының бюджет хисаплылыгын бюджет акчаларын тиешле баш бүлүчегә (бүлүчегә) тапшыра;

7) бюджет-хокук мөнәсәбәтләрен җайга сала торган РФ Бюджет кодексы һәм аның нигезендә кабул ителгән норматив хокукый актларда (муниципаль хокукый актларда) билгеләнгән башка вәкаләтләргә гамәлгә ашыра.

6 статья. Җирлек бюджеты керемнәре.

1. Җирлек бюджеты керемнәре Россия Федерациясе Бюджет законнары, салымнар һәм җыемнар турындагы законнар, башка мәҗбүри түләүләр турындагы законнар нигезендә формалаша.

7 статья. Җирлек бюджеты чыгымнары.

1. Җирлек бюджеты чыгымнарын формалаштыру Федераль дәүләт хакимияте

органнары, Россия Федерациясе субъектлары дәүләт хакимияте органнары һәм җирле үзидарә органнары вәкаләтләрен Россия Федерациясе законнары, халыкара һәм башка шартнамәләр һәм килешүләр нигезендә чираттагы финанс елында һәм план чорында җирлек бюджеты акчалары исәбеннән үтәлергә тиешле Россия Федерациясе законнарында билгеләнгән чыгым йөкләмәләре нигезендә гамәлгә ашырыла.

8 статья. Җирлек бюджеты дефицита.

1. Җирлек бюджеты кытлыгы, кире кайтарылмый торган түләүләрнең һәм (яисә) түләүләрнең өстәмә нормативлары буенча салым керемнәреннән керемнәрнең расланган күләмен исәпкә алмыйча, җирлек бюджеты керемнәренең расланган еллык гомуми күләменең 10 процентыннан артмаска тиеш.

Бюджет турында җирлек Советы карары белән җирлек милкендәге акцияләрне сатудан һәм капиталда катнашунуың башка рәвешләреннән керемнәр кытлыгын финанслау чыганакалары составында расланган очракта һәм (яисә) җирле бюджет акчаларын исәпкә алу счетларында калган акчалар кимү очрагында җирле бюджет кытлыгы күрсәтелгән керемнәр суммасы һәм җирле бюджет акчаларын исәпкә алу счетларында калган акчалар күләме чикләрендә әлегә пунктта билгеләнгән чикләүләрдән артып китәргә мөмкин.

2. Җирлек бюджеты үтәлеше турындагы еллык хисап күрсәткечләре буенча барлыкка килгән җирлек бюджеты дефицита РФ Бюджет кодексының 92.1 статьясындагы 3 пунктында билгеләнгән чикләүләргә туры килергә тиеш.

9 статья . Җирлек бюджеты кытлыгын финанслау чыганакалары.

1. Җирлек бюджеты кытлыгын эчке финанслау чыганакалары составына кертелә: номиналь бәясә Россия Федерациясе валютасында күрсәтелгән муниципаль кыйммәтле кәгазьләрне урнаштырудан килгән акчалар һәм аларны түләүгә юнәлдерелгән акчалар арасындагы аерма;

җирлек арасында Россия Федерациясе валютасында кредит оешмаларының жәлеп ителгән һәм түләнгән кредитлары арасындагы аерма;

җирлек тарафыннан Россия Федерациясе валютасында жәлеп ителгән һәм түләнгән бюджет кредитлары арасындагы аерма җирлек бюджетына Россия Федерациясе бюджет системасының башка бюджетлары тарафыннан бирелгән бюджет кредитлары арасындагы аерма (статья 2007 елның 2 августындагы 38-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы законы редакциясендә);

тиешле финанс елы дэвамьнда җирле бюджет акчаларын исәпкә алу счетларында калган акчаларны үзгәртү;

җирле бюджет кытлыгын эчке финанслауның бүтән чыганакалары.

2. Җирлек бюджеты кытлыгын эчке финанслауның башка чыганакалары составына кертелә:

керемнәр сатудан акцияләр һәм башка формаларын капиталында катнашу, җирлек милкендәге;

җирлек бюджеты чаралары буенча курс аермасы;

Гарант тарафыннан муниципаль гарантияләрне үтәү гарантның принципалга карата регресс таләбе хокукы барлыкка килүгә китерсә йә бенефициарның принципалга карата таләп хокукы гарантка юл кую белән бәйлә очракта, җирлек гарантияләрен үтәүгә Россия Федерациясе валютасында жибәрелә торган акчалар күләме;

җирлекнең башка бурыч йөкләмәләрен Россия Федерациясе валютасында түләүгә жибәрелә торган акчалар күләме;

җирлек бюджетыннан юридик затларга бирелгән бюджет кредитларын кире кайтарудан алынган акчалар белән җирлек бюджетының юридик затларга бирелгән бюджет кредитлары суммасы арасындагы аерма юридик затларга Россия Федерациясе валютасында бирелгән бюджет кредитлары суммасы;

жирлек бюджетыннан Россия Федерациясе бюджет системасының башка бюджетларына бирелгән бюджет кредитларын кире кайтарудан алынган акчалар белән жирлек бюджетыннан Россия Федерациясе бюджет системасының башка бюджетларына бирелгән бюджет кредитлары суммасы арасындагы аерма (статья 2007 елның 2 августындагы 38-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы законы редакциясендә);

жирлек бюджеты акчаларын исәпкә алу буенча бердәм счеттан күчерелгән акчалар һәм жирлек бюджеты акчаларын исәпкә алу буенча бердәм счетка күчерелгән акчалар арасындагы аерма-жирлек бюджеты акчаларын исәпкә алу буенча бердәм счетта.

3. Агымдагы финанс елы башына жирлек бюджеты акчалары (статья 2007 елның 2 августындагы 38-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы законы редакциясендә) агымдагы финанс елы башына муниципаль юл фондының бюджет ассигнованиеләре күләмендә муниципаль юл фондының бюджет ассигнованиеләре күләмендә агымдагы финанс елында муниципаль юл фондының бюджет ассигнованиеләрен арттыруга, шулай ук жирлек Советы карары белән билгеләнә торган күләмдә агымдагы финанс елында вакытлыча касса өзеклекләрен каплауга һәм район исеменнән төзелгән товарлар белән тәэмин итүгә, эшләр башкаруга, хезмәтләр күрсәтүгә, финанс хисап елында финанс хисап елында бирелүе күрсәтелгән субсидияләр алучыларның финанс тәэминаты чыганагы булган акчалата йөкләмәләрен жирлек бюджеты турындагы карарда каралган очракларда файдаланылмаган бюджет ассигнованиеләрен калдыгы суммасыннан артмаган күләмдә түләү өчен кирәкле сумма чикләрендә гамәлгә ашырылган юридик затларга субсидияләр бирүгә бюджет ассигнованиеләре каралган.

4. Жирлек бюджеты кытлыгын тышкы финанслау чыганакалары составына кертелә:

максатчан чит ил кредитларын куллану кысаларында Россия Федерациясеннән чит ил валютасында жәлеп ителгән һәм жирлек тарафыннан түләнгән бюджет кредитлары арасындагы аерма;

муниципаль гарантияләренә Гарант тарафыннан үтәү гарантның принципалга карата регресс таләбе хокукы барлыкка килүгә китерсә, максатчан чит ил кредитларын куллану кысаларында Россия Федерациясе тарафыннан бирелгән жирлекнең муниципаль гарантияләрен үтәүгә жибәрелә торган акчалар күләме.

10 статья. Муниципаль бурыч алулар һәм муниципаль бурыч

1. Муниципаль бурыч алулар дигәндә жирлек исеменнән муниципаль кыйммәтле кәгазьләренә урнаштыру юлы белән һәм кредитлар рәвешендә жирлек бюджетына заем акчаларын жәлеп итү күздә тотыла.

2. Муниципаль эчке бурыч алулар дигәндә муниципаль кыйммәтле кәгазьләренә урнаштыру юлы белән һәм Россия Федерациясе бюджет системасының башка бюджетларыннан һәм кредит оешмаларыннан авыл жирлегә исеменнән жирлек бюджетына заем акчаларын жәлеп итү аңлашыла, алар буенча Россия Федерациясе валютасында белдерелгән бурыч йөкләмәләре барлыкка килә.

3. Муниципаль эчке бурыч алулар жирлек бюджеты кытлыгын финанслау, шулай ук жирлекнең бурыч йөкләмәләрен түләү, финанс елы дәвамында жирлек бюджеты счетларында калган акчаларны тулыландыру максатларында гамәлгә ашырыла.

4. Муниципаль тышкы бурыч алулар дигәндә, Россия Федерациясе тарафыннан максатчан чит ил кредитларын куллану кысаларында жирлек исеменнән жирлек бюджетына федераль бюджеттан кредитлар жәлеп итү күздә тотыла, алар буенча жирлекнең чит ил валютасында белдерелгән бурыч йөкләмәләре барлыкка килә.

5. Муниципаль тышкы бурыч алулар Чираттагы финанс елына һәм план чорына Россия Федерациясенә Дәүләт тышкы бурыч алулары программасына кертелгән проектларны финанслау максатларында гамәлгә ашырыла.

6. Муниципаль бурыч алуларны гамәлгә ашыру хокукына жирлек исеменнән жирлек башкарма комитеты ия.

11 статья. Муниципаль гарантияләр бирү.

1.Муниципаль гарантияләрне бирү Чираттагы финанс елына (Чираттагы финанс елына һәм план чорына) бюджет турында жирлек Советы карары, жирлек башкарма комитеты карарлары нигезендә жирле үзидарә органнары вәкаләтләре нигезендә гамәлгә ашырыла. шулай ук шартта муниципаль гарантия бирү турында шартнамә:

принципалның финанс хәлен анализлау үткөрү;

принципалның әлеге Кодексның 93.2 статьясы һәм Россия Федерациясе граждан законнары таләпләренә туры килә торган гарантиянең кайсы да булса өлешендә үтәлүгә бәйле рәвештә принципалга карата регресс таләбен канәгатьләндерү буенча принципал йөкләмәләрен үтәүне тәмин итүне тәмин итүне тәмин итү принципалның тиешле таләпләренә туры килүе турында;

жирлек алдындагы акчалата йөкләмәләр буенча, Россия Федерациясе бюджет системасына мөһүрү түләүләр буенча, шулай ук жирлеккә элек бирелгән муниципаль гарантияләр буенча жайга салынмаган йөкләмәләр буенча кичектерелгән бурычлар булмау сәбәпле, принципалга, аның поручительләренә (гарантларына) туры килми.

2.Коммерциячел булмаган характердагы гарантия очрагы килеп туганда барлыкка килгән зыянны каплау буенча йөкләмәләренә тәмин итү өчен муниципаль гарантия биргәндә, шулай ук гарантның принципалга карата регресс таләбе хокукыннан башка принципалның финанс хәлен анализлау үткөрелмәскә мөмкин. Күрсәтелгән гарантияләр бирелгәндә Гарант тарафыннан принципалга карата регресс таләпләре куелуга бәйле рәвештә барлыкка килергә мөмкин булган принципал йөкләмәләрен үтәүне тәмин итү таләп ителми.

3. Бирелгән гарантияләрне исәпкә алу, муниципаль гарантияләр белән тәмин ителгән принципал йөкләмәләрен үтәү, шулай ук бирелгән муниципаль гарантияләр буенча Гарант тарафыннан түләүләрнең башкарылуын исәпкә алуны жирлекнең башкарма комитеты алып бара.

12 статья. Жирлек бюджетына субсидияләр һәм бюджетара трансфертлар

1. РФ Бюджет кодексы таләпләренә туры китереп кабул ителә торган жирлек карарлары белән каралган очракларда һәм тәртиптә жирле әһәмияттәге мәсьәләләренә хәл итү буенча жирле үзидарә органнары вәкаләтләрен үтәгәндә барлыкка килә торган чыгым йөкләмәләрен финанслашу максатларында жирлек бюджетыннан субсидияләр бирелергә мөмкин.

2. Әлеге статьяның 1 пунктында күрсәтелгән субсидияләр бирүнең максатлары һәм шартлары жирлек Советы карары белән билгеләнгән тәртиптә төзелә торган, бюджеттан субсидия бирелә торган жирле администрацияләр арасында килешүләр белән билгеләнә.

3.Бюджет кодексы таләпләре нигезендә кабул ителә торган очракларда һәм тәртиптә каралган очракларда, Апас муниципаль районы бюджетына төзелгән килешүләр нигезендә жирле әһәмияттәге мәсьәләләренә хәл итү вәкаләтләренә бер өлешен гамәлгә ашыруга жирлек бюджетыннан башка бюджетара трансфертлар бирелергә мөмкин.

II кисәк. ЖИРЛЕК БЮДЖЕТЫ ПРОЕКТЫН ТӨЗҮ

13 статья. Жирлек бюджеты проектын төзү тәртибе һәм сроклары

1.Жирлек бюджеты проекты Россия Федерациясе Бюджет кодексы һәм аның таләпләрен үтәп кабул ителгән әлеге Нигезләмә нигезендә жирлекнең башкарма комитеты тарафыннан билгеләнгән тәртиптә төзелә.

2.Жирлек бюджеты проекты өч елга - Чираттагы финанс елына һәм план чорына төзелә һәм раслана.

3.Авыл жирлегә бюджеты проектын төзү-жирлек Башкарма комитетының аерым бер өстенлегә.

14 статья. Социаль-икътисадый үсеш фаразы

1. Бюджет проекты чыгым йөкләмәләрен финанс белән тәэмин итү максатларында социаль-икътисадый үсеш фаразлары нигезендә төзелә.

2. Жирлекнең социаль-икътисади үсеш фаразы жирлек башкарма комитеты билгеләгән тәртиптә өч елдан да ким булмаган вакытка эшләнә.

3. Авыл жирлегенең үсеш фаразлары жирлек Советына бюджет проектын кертү турында Карар кабул итү белән бер үк вакытта жирлек башкарма комитеты тарафыннан да хуплана.

4. Бюджет проектын төзү һәм карау барышында жирлекнең социаль-икътисади үсеш фаразын үзгәртү бюджет проектының төп характеристикаларын үзгәртүгә китерә.

15 статья. Жирлек бюджеты керемнәрен фаразлау

1. Жирлек бюджетының керемнәре жирлекнең социаль-икътисади үсеш фаразлары нигезендә, жирлек Советына жирлек бюджеты, салымнар һәм жыемнар турындагы законнар, Россия Федерациясе Бюджет законнары, Татарстан Республикасы законнары һәм жирлек Советының Россия Федерациясе бюджет системасы бюджетларының салым булмаган керемнәрен билгели торган карар проекты кертелгән очракта фаразлана.

2. Жирле салымнар турындагы карарларга үзгәрешләр кертү турында жирлек Советы карарлары, жирле бюджетларның керемнәрен үзгәртүгә китерә торган, чираттагы финанс елында һәм план чорында үз көченә керә торган бюджет-хокук мөнәсәбәтләрен жайга сала торган, жирлек Советы карарлары Чираттагы финанс елына һәм план чорына жирлек бюджеты турында карар проекты жирлек Советына кертелгән көнгә кадәр кабул ителергә тиеш.

3. Жирлек Советының салымнар һәм жыемнар турындагы норматив хокукий актларына жирлек Советына кертелгәннән соң кабул ителгән үзгәрешләр, Чираттагы финанс елына һәм план чорына жирлек бюджеты турында карар проекты Чираттагы финанс елыннан соң килә торган елның 1 гыйнварыннан да соңга калмыйча жирлек Советының күрсәтелгән карарларының үз көченә керүе турындагы нигезләмәләр булырга тиеш.

16 статья. Муниципаль программалар

1. Жирлекнең муниципаль программалары жирлекнең башкарма комитеты тарафыннан раслана.

2. Жирлекнең муниципаль программаларын тормышка ашыру сроклары жирлек башкарма комитеты тарафыннан билгеләнгән тәртиптә билгеләнә.

3. Жирлекнең муниципаль программаларын эшләү һәм әлеге программаларны формалаштыру һәм тормышка ашыру турында карарлар кабул итү тәртибе жирлек башкарма комитеты карары белән билгеләнә.

4. Муниципаль программаларны тормышка ашыруны финанс белән тәэмин итүгә бюджет ассигнованиеләре күләме, программаны раслаган жирлек башкарма комитеты карары нигезендә, бюджет чыгымнарының максатчан статьясы һәр программа буенча жирлек бюджеты турындагы карар белән раслана.

5. Жирлекнең Чираттагы финанс елыннан башлап тормышка ашырылырга төкдәм ителгән муниципаль программалары, шулай ук жирлекнең элек расланган муниципаль программаларына үзгәрешләр жирлек башкарма комитеты тарафыннан билгеләнгән срокларда расланырга тиеш.

6. Жирлекнең муниципаль программаларын жирлек бюджеты турындагы карар үз көченә кергән көннән ике айдан да соңга калмыйча яраклаштырырга тиеш.

7.Һәр муниципаль программа буенча ел саен аны тормышка ашыруның нәтижәләгән бәяләү үткәрелә. Күрсәтелгән бәяләүне үткөрү тәртибе һәм аның критерийлары жирлек башкарма комитеты тарафыннан билгеләнә.

8.Күрсәтелгән бәяләү нәтижәләре буенча, жирлек башкарма комитеты тарафыннан, чираттагы финанс елыннан башлап, жирлекнең расланган муниципаль программасыннан башлап, туктатылырга яки үзгәртәргә, шул исәптән жирлекнең муниципаль программасын финанс белән тәмин итүгә бюджет ассигнованиеләре күләмен үзгәртү кирәклеген турында Карар кабул ителәргә мөмкин.

III Кисәк. КАРАР ПРОЕКТЫН КАРАУ ҺӘМ РАСЛАУ

17 статья. Гомуми нигезләмәләр

1.Жирлек бюджеты турындагы карарда бюджет керемнәренә гомуми күләме, чыгымнарның гомуми күләме, бюджет дефицита (профицит), шулай ук Россия Федерациясе Бюджет кодексында, әлеге Нигезләмәдә билгеләнгән башка күрсәткечләр керә торган бюджетның төп характеристикалары булырга тиеш.

2. Жирлек бюджеты карары белән раслана:

бюджет керемнәренә Баш администраторлары Исемлеген;

бюджет кытлыгын финанслау чыганаclarының Баш администраторлары Исемлеген;

бюджет ассигнованиеләрен Чираттагы финанс елына (Чираттагы финанс елына һәм план чорына) бюджет чыгымнары классификациясенә чыгымнар төрләре бүлекләре, бүлекчәләре, төркемнәре (төркемнәре һәм төркемчәләре), максатчан статьялары (муниципаль программалар һәм эшчәнлек программасыз юнәлешләре), төркемнәре (төркемнәре һәм төркемчәләре), төркемнәре (төркемнәре һәм төркемчәләре), төркемнәре (төркемнәре һәм төркемчәләре) буенча бүлү (статья 2007 елның 2 августындагы 38-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы законы редакциясендә) чираттагы финанс елына (Чираттагы финанс елына һәм план чорына), шулай ук жирлек Советы карары белән билгеләнгән очраklарда бюджет чыгымнарын классификацияләү бүлекләре һәм бүлекчәләре буенча;

Чираттагы финанс елына һәм план чорына (Чираттагы финанс елына һәм план чорына) бюджет чыгымнарының ведомство структурасы);

гавами норматив йөкләмәләренә үтәүгә юнәлдерелгән бюджет ассигнованиеләренә гомуми күләме;

Чираттагы финанс елында һәм план чорында (Чираттагы финанс елында һәм план чорында) Россия Федерациясе бюджет системасының башка бюджетларына бирелә торган бюджетара трансфертлар күләме (статья 2007 елның 2 августындагы 38-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы законы редакциясендә));

план чорының икенче елына, Чираттагы финанс елына һәм план чорының беренче елына бюджет расланган очракта, шартлы рәвештә расланган (расланган) чыгымнарның гомуми күләме бюджет чыгымнарының гомуми күләменә кимендә 2,5 проценты күләмендә (максатчан билгеләнеше булган Россия Федерациясе бюджет системасының башка бюджетларынан бюджетара трансфертлар исәбеннән каралган бюджет чыгымнарын исәпкә алмыйча), план чорының икенче елына бюджет чыгымнарының гомуми күләменә кимендә 5 проценты күләмендә (бюджет чыгымнарын исәпкә алмыйча), максатчан билгеләнеше булган Россия Федерациясе бюджет системасының башка бюджетларынан бюджетара трансфертлар исәбенә каралган);

Чираттагы финанс елына һәм план чорына бюджет кытлыгын финанслау чыганаclarы (Чираттагы финанс елына һәм план чорына));

муниципаль эчке бурычның иң югары чиге һәм (яисә) муниципаль тышкы бурычның иң югары чиге, Чираттагы финанс елыннан һәм план чорының һәр елыннан соң килә торган елның 1 гыйнварына булган торышы буенча, муниципаль гарантияләр буенча бурычның иң югары чиген күрсәтәп,;

жирлек Советы карары белән билгеләнгән башка күрсәткечләр.

18 статья. Жирлек бюджеты проекты белән бер үк вакытта тапшырыла торган документлар һәм материаллар

1.Жирлек Советына бюджет турында карар проекты белән бер үк вакытта жирлек советына да тәкъдим ителә:

жирлекнең бюджет һәм салым сәясәтенең төп юнәлешләре;

агымдагы финанс елының узган чорында жирлекнең социаль-икътисади үсешенең якинча нәтижәләре һәм агымдагы финанс елында жирлекнең социаль-икътисади үсешенә көтелүче нәтижәләр;

социаль-икътисадый үсеш фаразы;

бюджет проектына аңлатма язуы;

методикалар (методикалар проектлары) һәм бюджетара трансфертларны бүлүне исәпләү;

муниципаль эчке бурычның иң югары чиге һәм (яисә) муниципаль тышкы бурычның иң югары чиге, Чираттагы финанс елыннан һәм план чорының һәр елыннан соң килә торган елның 1 гыйнварына;

агымдагы финанс елына бюджет үтәлешен бәяләү;

Россия Федерациясе бюджет системасы бюджетлары керемнәре чыганакалары реестрлары;

башка документлар һәм материаллар.

2.Жирлекнең башкарма комитеты жирлек Советына агымдагы елның 15 ноябрәннән дә соңга калмыйча Чираттагы финанс елына һәм план чорына жирлек бюджеты турында карар проектын кертә.

19 статья. Карар проектын карау бюджеты турында жирлек Советы

1.Жирлек Советының жирлек бюджеты турындагы карары жирлек Советы Регламентында билгеләнгән тәртиптә кабул ителә.

2.Жирлек Советы тарафыннан кабул ителгән чираттагы финанс елына һәм план чорына жирлек бюджеты турындагы карар тәүлек дэвамьнда жирлек башлыгына кул кую һәм халыкка житкерү өчен жибәрелә.

3.Жирлек бюджеты турындагы карар жирлек Советы тарафыннан расланган, жирлек башлыгы тарафыннан имзаланган һәм чираттагы финанс елы башланганчы халыкка житкерелгән булырга тиеш.

IV кисәк. ЖИРЛЕК БЮДЖЕТЫ ҮТӘЛЕШЕ

20 статья. Жирлек бюджеты үтәлеше нигезләре

1.Жирлек бюджетының үтәлеше жирлек башкарма комитеты тарафыннан тәэмин ителә.

2.Бюджет кассаның бердәмлеге һәм чыгымнарның ведомствога буйсынуы нигезендә үтәлә.

21 статья. Жыелма бюджет язмасы һәм касса планы

1.Жирлек бюджетының үтәлеше жыелма бюджет язмасы нигезендә оештырыла, аның расланган күрсәткечләре жирлек бюджеты турындагы карарга һәм касса планына

туры килергә тиеш.

2.Жыелма бюджет язмасын төзү һәм алып бару тәртибе Россия Федерациясе Бюджет кодексы нигезендә жирлекнең башкарма комитеты тарафыннан билгеләнә .

3.Касса планын төзү һәм алып бару тәртибе килешү нигезендә Апас муниципаль районының финанс органына тапшырылырга мөмкин.

22 статья. Жирлек бюджетының керемнәр буенча үтөлеше

1.Жирлек бюджетының керемнәр буенча үтөлешен күздә тотат:

РФ Бюджет кодексы нигезендә жирлек бюджетына салымнар, җыемнар һәм башка керемнәрне бүлүдән керткән керемнәрне жирлек бюджетының бердәм санына күчерү (статья 2007 елның 2 августындагы 38-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы законы редакциясендә);

артык бүленгән суммаларны күчерү, артык түлэнгән яки артык алынган суммаларны кире кайтару, шулай ук мондый кире кайтаруны вакытында башкармаган өчен процентлар һәм артык алынган суммаларга исәплэнгән процентлар суммаларын кире кайтару;

Россия Федерациясе законнары нигезендә артык түлэнгән яисә артык алынган суммалар хисабына;

жирлек бюджетына түлүүләр администраторы тарафыннан төгәлләштерелә;

артык түлэнгән яки артык алынган салымнар, җыемнар һәм башка түлүүләр суммаларын кире кайтаруны (зачетны, төгәлләштерүне) тормышка ашыру өчен кирәкле, артык бүленгән суммаларны, чараларны, шулай ук мондый кире кайтаруны үз вакытында башкармаган өчен процентлар һәм артык алынган суммаларга исәплэнгән процентлар суммаларын Россия Федерациясе Бюджет кодексы нигезендә жирлек бюджетының бердәм саныннан күчерү .

23 статья. Жирлек бюджетының чыгымнар буенча үтөлеше

1.Жирлек бюджетының чыгымнар буенча үтөлеше, Россия Федерациясе Бюджет кодексы һәм әлеге Нигезләмә таләпләрен үтәп, жирлек башкарма комитеты билгеләгән тәртиптә башкарыла.

2.Жирлек бюджетының чыгымнар буенча үтөлешен күздә тотат:

- Бюджет йөкләмәләрен кабул итү;
- акча йөкләмәләрен раслау;
- акчалата йөкләмәләрне түлүне санкцияләү;
- акчалата йөкләмәләрнең үтөлешен раслау.

24 статья. Бюджет кытлыгын финанслау чыганакалары буенча жирлек бюджеты үтөлеше

1.Бюджет кытлыгын финанслау чыганакалары буенча жирлек бюджетының үтөлеше, Россия Федерациясе Бюджет кодексы нигезләмәләре нигезендә, жыелма бюджет язмасы нигезендә, жирлек бюджеты кытлыгын финанслау чыганакаларының Баш администраторлары, администраторлары тарафыннан гамәлгә ашырыла.

25 статья. Агымдагы финанс елы тәмамлануы

1.Жирлек бюджетын үтәү буенча операцияләр 31 декабрьдә тәмамлана, РФ Бюджет кодексының 242 статьясындагы 2 пункттында күрсәтелгән операцияләрдән тыш .

Агымдагы финанс елында жирлек бюджеты үтөлеше буенча операцияләрне тәмамлау РФ Бюджет кодексы һәм әлеге статья таләпләре нигезендә жирлек башкарма комитеты тарафыннан билгелэнгән тәртиптә башкарыла.

2.Агымдагы финанс елының бюджет ассигнованиеләре, бюджет йөкләмәләре

лимитлары һәм финанслауның иң чик күләмнәре 31 декабрьдә үз көчләрен югалталар.

3. Агымдагы финанс елының соңгы эш көненә кадәр җирлек бюджеты үтәлешенә касса хезмәте күрсәтүче орган билгеләнгән тәртиптә санкцияләнгән Бюджет йөкләмәләрен җирлек бюджетының бердәм санындагы калган акчалар чикләрендә түләргә тиеш.

4. Максатчан билгеләнеше булган субсидияләр, субвенцияләр һәм башка бюджетара трансфертлар рәвешендә агымдагы финанс елында файдаланылмаган бюджетара трансфертлар бюджет керемнә кире кайтарылырга тиеш.

5. Җирлек бюджеты акчаларының баш администраторы карары нигезендә, агымдагы финанс елында файдаланылмаган максатчан билгеләнештәге субсидияләр һәм башка бюджетара трансфертлар рәвешендә алынган бюджетара трансфертларга ихтыяж булу турындагы карар нигезендә, күрсәтелгән бюджетара трансфертларның калдыгыннан артмаган күләмдә акчалар Чираттагы финанс елында әлеге бюджетара трансфертларны бирү максатларына туры килә торган бюджет чыгымнарын финанс белән тәэмин итү өчен кире кайтарылырга мөмкин.

Максатчан билгеләнеше булган субсидияләр, субвенцияләр һәм башка бюджетара трансфертлар рәвешендә алынган файдаланылмаган бюджетара трансфертлар калдыгы җирлек бюджеты керемнә күчерелмәгән очракта, әлеге акчалар, Россия Федерациясе Финанс министрлыгы тарафыннан билгеләнгән гомуми таләпләргә үтәп, җирлек бюджеты керемнә алынырга тиеш.

V Кисәк. БЮДЖЕТ ХИСАПЛИЛЫГЫН ТӨЗҮ, ТЫШКЫ ТИКШЕРҮ, КАРАУ ҺӘМ РАСЛАУ

26 статья. Бюджет хисаплылыгын төзү

1. Бюджет исәбе һәм бюджет хисаплылыгы нигезләре РФ Бюджет кодексы белән билгеләнә.

2. Җирлекнең бюджет хисаплылыгын үз эченә ала:

- 1) җирлек бюджеты үтәлеше турында хисап;
- 2) җирлек бюджеты үтәлеше балансы;
- 3) эшчәнлекнең финанс нәтижәләре турында хисап;
- 4) хисап хәрәкәте турында акча;
- 5) Аңлатма язуы.

3. Җирлекнең бюджет хисаплылыгы җирлек бюджеты акчалары баш администраторларының җыелма бюджет хисаплылыгы нигезендә төзелә.

Җирлекнең бюджет хисаплылыгы еллык хисап булып тора. Җирлек бюджеты үтәлеше турындагы хисап квартал саен була.

Агымдагы финанс елының беренче кварталында, ярты еллыгында һәм тугыз аенда җирлек бюджеты үтәлеше турындагы Отчет җирлек башкарма комитеты тарафыннан раслана һәм җирлек Советына, ревизия комиссиясенә җибәрелә.

27 статья. Җирлек бюджеты үтәлеше турында еллык отчет

1. Җирлек бюджеты үтәлеше турындагы еллык хисап авыл җирлеге Советында каралганчы тышкы тикшерелергә тиеш, ул җирлек бюджеты акчалары баш администраторларының бюджет хисаплылыгын тышкы яктан тикшерүне һәм җирлек бюджеты үтәлеше турында еллык хисапка бәяләмә әзерләүне үз эченә ала.

2. Еллык хисапны тышкы тикшерү ревизия комиссиясе тарафыннан башкарыла.

3. Җирлекнең башкарма комитеты агымдагы елның 1 апреленнән дә соңга калмыйча аңа бәяләмә әзерләү өчен җирлек бюджеты үтәлеше турында хисап тапшыра. Бюджет үтәлеше турындагы еллык хисап белән бер үк вакытта карар проекты һәм җирлек Советына җирлек бюджеты үтәлеше турындагы еллык хисап белән бер үк вакытта

тапшырылырга тиешле башка документлар да тапшырыла. Жирлек бюджеты үтөлеше турындагы еллык хисапка бәяләмә эзерләү эшләре бер айдан да артмаган вакытта башкарыла. Жирлек бюджеты үтөлеше турындагы еллык хисапка бәяләмә Ревизия комиссиясе тарафыннан жирлек Советына бер үк вакытта жирлекнең башкарма комитетына юллана.

4.Жирлек бюджеты үтөлеше турындагы еллык хисап авыл жирлегенә Советына ағымдагы елның 1 маеннан да соңга калмыйча тапшырыла.

5.Жирлек советы бюджет үтөлеше турындагы еллык хисапны карау нәтижеләре буенча жирлек бюджеты үтөлеше турындагы карарны раслау яисә кире кагу турында Карар кабул итә.

6.Жирлек Советы тарафыннан жирлек бюджеты үтөлеше турындагы карар кире кагылган очракта, ул дәрәжә булмаган яки тулы чагылдырылмаган мәгълүматларны бетерү һәм бер айдан артмаган кабат тапшыру өчен кире кайтарыла.

7.Жирлек Советы карары белән хисап финанс елында жирлек бюджеты үтөлеше турында отчет раслана, анда керемнәрнең, чыгымнарның һәм дефицитның (профицитның) гомуми күләме күрсәтелә. Жирлек бюджеты үтөлеше турындагы карарга аерым кушымталар белән күрсәткечләр раслана:

- бюджет керемнәрен классификацияләү кодлары буенча бюджет керемнәре;
- керем төрләре кодлары, керемнәрнең ярдәмче төрләре, Дәүләт идарәсе секторы операцияләрен классификацияләү буенча бюджет керемнәре;
- бюджет чыгымнарының ведомство структурасы буенча бюджет чыгымнары;
- бюджет чыгымнарын классификацияләү бүлекләре һәм бүлекчәләре буенча бюджет чыгымнары;
- бюджет кытлыкларын финанслау чыганакалары классификациясе кодлары буенча бюджет кытлыгын финанслау чыганакалары;
- бюджетлар кытлыкларын финанслау чыганакаларына керә торган дәүләт идарәсе секторы операцияләрен классификацияләү бюджетлар кытлыкларын финанслау чыганакалары төркемнәре, төркемчәләре, статьялары, төрләре буенча бюджет кытлыгын финанслау чыганакалары чыганакалары кодлары буенча

VI кискәк. МУНИЦИПАЛЬ ФИНАНС КОНТРОЛЕ

28 статья. Муниципаль финанс контролен гамәлгә ашыручы органнар

1. Тышкы муниципаль финанс контроле ревизия комиссиясенең контроль эшчәнлегенә булып тора.

2. Эчке муниципаль финанс контроле-жирлек Башкарма комитетының контроль эшчәнлегенә.

3. Муниципаль финанс тикшерүе органнарының бюджет вәкаләтләре РФ Бюджет кодексы нигезендә билгеләнә .

4. Апас муниципаль районы Контроль-хисап палатасына авыл жирлегенә Ревизия комиссиясе вәкаләтләрен тапшыру турында авыл жирлегенә Советы белән килешү төзәргә хокуклы.